

Kvissten

"Tack för himmel blå i livet!
Tack för moln du strött därpå!
Tack för solljus, av dig givet!
Tack för molnen likaså!"

Psalm 261:3

Hej kära KVISST-
syster!

Medlemsblad
för Kvinnor i Svenska kyrkan
i Stockholms stift (KVISST)
september 2015

Detta medlemsblad skickas dels som vanlig papperspost till alla medlemmar (förutom till dem som avbeställt papperspost) och dels som e-post till alla, som vi har en e-post-adress till.

Vi har fått några nya medlemmar till KVISST. Vi hälsar er varmt välkomna och hoppas få möta er på våra träffar.

Meddela gärna din **e-post-adress** om du inte har fått detta medlemsblad som e-post. Du kommer då att få fortlöpande information om olika aktiviteter, som inte alltid kommer med i medlemsbladet. Kvissten skickar vi ut 3-4 gånger per år.

Till alla våra aktiviteter är du naturligtvis välkommen att ta med en väninna, som vill veta mer om vad vi gör i KVISST.

Kvinnor i Svenska kyrkan utmanar framtiden ... eller har vi gjort vårt?

Alla medlemmar kallas till **Framtidskonferens!** För oss här i KVISST är det så förnämligt att konferensen är här i Stockholm. Det blir enkelt för

oss alla att vara med. Inbjudan har redan gått ut till alla KviSks medlemmar.

Tid: Lördag 17 oktober 10.00 - 16.00. Kaffe finns från kl 9.00

Plats: Mahognysalen och Spegelsalen, Citykonditoriets konferens, Adolf Fredriks kyrkogata 10, Stockholm. Närmaste tunnelbanestation är Hötorget.

Kostnad: Konferensen är avgiftsfri för alla medlemmar! Kaffe och lunch ingår.

Program: Historia och framtid. *Analys* av rådslag, medlemsenkät och intervjuer.

Samtal med bland andra ärkebiskop Antje Jackelén, Kvinnolobbyns ordförande Gertrud Åström, tidigare KviSK-ordföranden Kajsa Wejryd och Amanda Carlshamre, Svenska kyrkans Unga.

Avslutningsgudstjänst i Adolf Fredriks kyrka, ledd av ärkebiskopen.

Anmälan: Senast 30 september via internet www.sensus.se eller telefon senast 25 september 0733 83 95 09, Sensus, Mari Abrahamsson.

Viktigt att vi alla deltagare och tillsammans formar vår gemensamma framtid inom Kvinnor i Svenska kyrkan.

Vi ses den 17 oktober!

*Inbjudan från Ekis -
5 september*

Ekumeniska kvinnorådet i Stockholm (Ekis) inbjuder oss till en guidad visning av **Katolska Kyrkogården**. Lisa Wetterberg kommer att guida och berätta om intressanta personers livsöden.

Tid: 5 september klockan 14

Var: Norra Kyrkogården.

Grind 6 - Buss 515 från Odenplan eller Solna station till Linvärvägen.

Grind 3 - Alla bussar som går till Karolinska sjukhuset, 3, 57, 77.

Ytterligare information: Ingerd Modig 073.025 0112

*Vårt årsmöte
måndag 4 maj*

Vi är som var med på årsmötet fick höra ett mycket intressant och inspirerande föredrag som **Lisbeth Gustafsson** höll om Emilia Fogelklou. Hennes rubrik för kvällen var **"Emilia Fogelklou - en förebild och vägvisare i en ny tid"**. Gå gärna till biblioteket och låna några böcker. Intressant läsning.

Efteråt avhöll vi vårt ordinarie årsmöte. Vi hälsar Eva Moëll Elmkvist välkommen som ny styrelsemedlem i KVISST.

Modiga kvinnor

Vi i styrelsen planerar att ha **Modiga kvinnor** som tema för ett antal KVISSTmöten framgent. Har du tips på någon intressant kvinna vi kan träffa, någon föreläsare eller något intressant studiebesök som passar temat? Hör då av dig till någon av oss i styrelsen.

Görel Almqvist har mött och hört om många **modiga kvinnor** under årens lopp genom sitt engagemang i Fogelstadkvinnorna - **Kulturföreningen Fogelstad**. Här följer några glimtar från det engagemanget:

"Medborgarskolan i Fogelstad 1925 – 1954.

Jag kom i kontakt med Kulturföreningen Fogelstad 1999 genom Kvinnorna i Svenska kyrkan.

Det kom ett brev om en Musikal; Fågelstad - en andens badställe. Marie Selander hade skapat en Musikal om Medborgarskolans historia. Jag åkte dit i sällskap med Gunilla Forsling, som jag mött på Ansgarssidens folkhögskola på kursen Röda Madonnan. Det blev en fullträff, som fått en fortsättning med många olika mötestillfällen.

Mitt sökande efter en kvinnlig Gudsbild har fört mig till flera kvinnoorganisationer, där viktig kvinnohistorien gav ny kunskap, som måste berättas för nästa generation.

Vidareutbildning till Specialpedagog och kontakten med Kvinnovetenskapligt forum i Umeå gjorde mig medveten om Kvinnohistorien och en förståelse för min egen historia.

Sofiamässorna under 1990-talet och senare Hildegard von Bingens var en viktig grund.

2000 planerades en kurs om Sofia på Fiskeboda. Sofiakursen blev inställd, men jag åkte till Julita ändå. Fogelstad festspel med Sara Lidman, Kerstin Thorvall och Maj-Gull Axels-

son. De deltog och berättade om sitt skrivande. Vi hade en Sofiamässa i kyrkan med Helene Eggnell, som präst. Jag deltog med en liten text. Estradsamtal och rådslag kring "Vart leder oss inspirationen från Fogelstad idag?" Det blev inledning till många samlingar och träffar för min del.

1-2 juni 2002 Fogelstad seminarium på Kjesätters folkhögskola. Sommarmöte i Julita med Utställning och avtäckning av minnesmärke design Clara Valler. Bussresa med rundtur på Elisabeth Tamms ägor. Siv Larsson guidade. Jag minns särskilt hennes uppmaning att titta på korna, som snart kan försvinna från ängarna.

26 juni 2003 Vingåker Åsa Folkhögskola. Ulrika Knutsson föreläste om sin kommande bok. Kvinnor på gränsen till genombrott. Jag övernattade och tog del av folkhögskolans stora utbud.

20 mars 2004 90-årsjubileum Svenska Kvinnors Vänsterförbund. Årsmöte och heldag med historisk teater på Kafé Marx; Feminism igår-idag-imorgon. Kvinnorna ska göra det! Den kvinnliga medborgarskolan på Fogelstad – som idé, text och historia presenterades och delades ut.

Jag köpte även Vi kvinnor i fredskampen av Ruth Bohman.

7 augusti 2004 Sommarmöte; Sävstaholms slott med Kvinnokonstutställning. Föredrag om Siri Derkert av Stefan Hammenbeck.

11 augusti 2004 Kvinnohistorisk dag med tema Elin Wägner och Ellen Key. Hjördis Levin och Deaföreningen för Kvinnomuséer inbjöd till Bygdegården Anna Whitlock. Föreläsare Bibi Jonsson, Claudia Lindén, Birgitta Holm, Hjördis Levin, Ebba Witt-Brattström, Anita Köning och

Anita Berger medverkade med uppläsning och sång.

2005 var ett jubileumsår. 10 år sedan Kulturföreningen startades 1995.

Höstmöte den 17 september på Hildegard von Bingens dödsdag. Där fick jag svårt att välja! Jag åkte till Örebro på årsmöte i stället. Feministiskt initiativ hade startat.

Jag arbetade inom förskolan på ett friårsvikariat i Danderyd.

2006 var det utställning på Julita Gård om Fogelstad. Jag och Elisabet Spens åkte dit. Vi var även med på årsmötet. Mycket fin utställning, som sedan fanns i Nyköping på Arbetsmuseet en tid. Nu finns den nedpackad någonstans i Julita.

Årsmöte 31 mars 2007 var i Stockholm på Brofästet, där Agnes Nobel föreläste om sin bok Filosofens knapp. Mycket intressant om Steiner och Waldorfpedagogiken. Kopplingen till Hildegard von Bingen blev tydlig för mig. Jag fick tillfälle att berätta om min verksamhet.

1 september 2007 Skön sensommardag i Wendla Hebbes hus. Ami Lönnrot berättade om verksamheten och kampen med att återuppbygga huset. Många nya kontakter, som gav besök på Skeppar Karls salong, där jag hade mötesplats i Hildegards anda på måndagarna sedan sommaren 2006.

1 mars 2008 årsmöte Mariagården Katrineholm, där Birger Schlaug föreläste om Elin Wägners betydelse för hans miljömedvetenhet.

18-19 oktober 2008 Tidevarvsseminarium Julita. Jag fick åka med Kaj Fölster vilket gav ny kunskap om kamratskap mellan Elin Wägner och Alva Myrdal. En DVD om Tidevarvet var nästan klar. Siv Larsson en av initiativtagarna efter ett flitigt läsandande i de gamla upplagorna

förtjänar ett extra tack och uppskattning.

28 mars 2009 årsmöte i Bygdgården Anna Whitlock. Margareta Broon föreläste om sitt första möte med Fogelstad. Det var på ett årsmöte 1948 på konserthuset i Stockholm för Sveriges flickors scoutförbund, där Honorine Hermelins föreläsning var ett magiskt ögonblick. Magda Bergström hade gått sommarkursen på Fogelstad. Hon var den som förde in Margareta till Fogelstad, där hon senare blev ordförande i Kulturföreningen Fogelstad.

Kopplingen mellan kvinnoföreningar har blivit allt tydligare genom åren. För mig har Kvinnor i Svenska kyrkan och Kulturföreningen Fogelstad varit viktiga ur ett kvinnohistoriskt perspektiv, efter min vidareutbildning till Specialpedagog och Svenska Kyrkans grundkurs.

Folkhögskolans pedagogik och Kvinnornas viktiga del i skolans utveckling blev extra tydlig **12 mars 2011**, då årsmötet hölls på Kristinehovs malmgård, Stockholm.

Måttbandet med kvinnohistorisk tidslinje på baksidan var en verklig FULLTRÄFF. Jag har visat det i många olika sammanhang de senaste åren.

Renée Frangeur föreläste om Kerstin Hesselgren efter årsmötet. Det blev en fin koppling mellan då och nu. Renée berättade om arbetet med sin biografi om Kerstin Hesselgren, som nu är färdig. Hesselgren träffade de övriga kvinnorna i den blivande Fogelstagruppern redan under första världskriget, då hon var med och organiserade nödhjulsarbeten för arbetslösa textilarbeterskor. Arbetslösa kvinnor togs emot på Fogelstad av Elisabeth Tamm och Honorine Hermelin. Kerstin Hesselgren organiserade den första "urkursen" och var den första ordföranden i gruppen runt sko-

lan. Det finns ett utförligare reportage i medlemsblad nr 65, som Ebba Johannesson skrivit.

Årsmöte **23 mars 2013** Hälsans hus. Ing-Marie Frösseri berättade om "Fogelstads medborgarskola i ny form".

Medborgarskolan blev möjlig, när Elisabeth Tamm ärvde godset efter sin far. Hon var då 25 år och reagerade på att hon inte hade rösträtt, medan männen på gården hade det. Hon samarbetade med Elin Wägner i kampen för rösträtt. Elisabeth Tamm och Kerstin Hesselgren valdes in i 1922-års riksdag. De tillhörde de frisinnade kvinnorna. För att sätta spår i politiken behövde kvinnorna kunskap och målmedvetenhet. De inbjöd till ur - kursen 1922 för 28 kvinnor som var utsedda av länsförbunden av frisinnade kvinnor. Arrangörer var Kerstin Hesselgren, Ada Nilsson läkaren och Honorine Hermelin lärarinna. De fem kallades för konstellationen.

Ebba Holgersson ingick i den första kursen. Hon engagerades senare som fast lärare.

De presenterade en skola som ville åstadkomma ett samband mellan handen, hjärnans och hjärtats arbete, mellan hemmets värld och samhällets.

Vid en fest 1937, när man firade Ada Nilssons födelsedag instiftades "Den vänliga delfinens orden." Iden härstammar från Sokrates. Tanken är att man måste våga ta språnget och att man alltid kan hoppas på att det kommer en liten delfin och räddar en.

Kontemåtta. En sorts rollspel där Kontemåtta var en kommun. Deltagarna fick spela olika roller. Det var Ebba Holgerssons skapelse. Hon delade ut alla rollerna. Huvudsyftet var samhällsundervisning. Mötesdeltagarna lärde sig mötesteknik och argumentationsteknik. De blev väl insatta i den politiska processen och lärde sig hur

samhället styrdes. Det gav träning och mod att tala inför publik i politiken och andra mötesstillfällen.

Jag har medlemsbladen samlade från 2001 nr 16, samt alla småskrifter, som givits ut. Läsning, som jag varmt rekommenderar till alla, som vill veta mer om Medborgarskolans historia.

Jag ser fram emot en starkare koppling mellan kvinnoföreningar i framtiden.

Tack för alla kunskapsstillfällen och personliga möten genom alla år från 1999 – Nutid.

Görel Almqvist"

Rapport - KviSk:s medlemsdagar Värld och årsmöte 29-31 maj

Vi var flera från KVISST som deltog i **Värld och årsmöte** i maj i Jönköping.

Växjö stiftsgrupp hade anordnat ett intressant och välkomponerat program och vi blev mycket väl mottagna. I nr 2 av nyhetsbrevet **Kvinnoglöd** för Kvinnor i Svenska kyrkan har du säkert redan läst en hel del.

En viktig punkt på årsmötet var att vi avtackade **Hilda Lind** efter sex år som ordförande. En känslofyllt, varmt och innerligt tack. **Gunilla Åkesson** är vår nya ordförande i KviSk. Vi önskar henne lycka till!

Här följer några rapporter från ett par av våra medlemmar i KVISST. Först kommer **Görel Almqvists** rapport:

" Kvinnor-Fred-Jord var rubriken! Kärt ämne för mig, som levt med Vi kvinnor i fredskampen sedan 2004. 90-årsjubileum för Svenska Kvinnors Vänsterförbund. Årsmöte med historisk teater på Kafé Marx.

Värdefull gemenskap från T-centralen med Birgitta Thaning,

Yvonne Åhlberg och Marianne Bursie Wahlman.

Genomgång inför årsmötet på tåget. Möte med deltagare på olika platser under resan. Jönköping gav liv åt bortglömda minnen från min egen historia! Där fanns redan Doris Kavelmacher, som varit med under många år.

Väl framme välkomsthälsning av Karin Ågren, som arbetat mycket med Ester Luttemans historia. Vi möttes första gången 1994 på Ansgarsliden, där många medlemmar möttes under flera år i Rituell dans. Kvällsmat med fina samtal med kända ansikten från tidigare årsmöten.

Margareta Melin inledde Värld med en föreläsning om Fred inom oss.

Ett frö till fred på jorden. Läs senaste Kvinnoglöd! Mycket fin läsning om årsmötet!

På väg till andakten, en underbar textilutställning, uppsatt bara för oss denna helg! Tack till Kerstin Bothén och Täcklebo Broderiakademi.

www.broderiakademi.nu

Inledning inför Margareta Melins andakt om Elin Wägners skrift Fred med jorden.

Lördagens föreläsning av Marika Griehsel om Kvinnor och fred var en fin påminnelse om hennes film om Margot Wallströms tid i FN! Den filmen lär finnas i varje stift! Marika visade en burk med små viktiga delar till våra mobiler, som är anledningen till många av världens konflikter. Många tankvärda budskap om hennes arbete i Afrika. Just nu finns hon på Ring P1! Jag är mycket tacksam för hennes deltagande, då jag missade henne i Karlstad, som jag skrivit om tidigare.

Årsmötet avlöpte med känslösamt byte av ordförande och Ingegerd Hellbergs berättelse om sitt arbete i Borlänge! Grattis till Ingegerd 85

år! En viktig röst under många år!

Ny medlem i styrelsen Inger Boman en personlig bekant sedan min vistelse i Umeå, där jag fick så mycket kunskap!

Söndagen Fred på jorden. Fred med jorden. Växlande väderlek med sol och regn och andaktspromenad i naturskön omgivning under ledning av Christina Virdung, miljöengagerad präst.

Avslutning efter förflyttning till Sofia kyrka med Gudstjänst, som med fördel kan upprepas på Höstmötet om fortsättningen för Kvinnor i Svenska kyrkan. Lunch i församlingshuset med fortsatta samtal och personliga möten!

IPhone en kommunikationsmöjlighet på gott och ont. Bilder finns men inte kunskapen att hantera.

Tack för ännu ett fint årsmöte med Kvinnor i Svenska kyrkan! Görel Almqvist ”

Här följer en rapport från Doris Kavelmacher:

”Kvinnoglöd, årsmöte och Värld i den fina försommaren i Jönköping, Växjö stift.

Årsmöte, alltid spännande att träffa alla gäster, vara med på diskussionerna och lyssna till föreläsarna, som lärde oss att ta hand om varandra. Att ha ett öppet sinne för det goda. Nya frågor – rätt eller fel. Stora och små problem. Ett stort tack till Karin Ågren och hennes medsysstrar, som gjorde dessa dagar till en fest.

”Endast den verklighet är verklig som icke förringas av andras likgiltighet” – ur Vägmärken, Dag Hammarskjöld. Doris Kavelmacher”

Antalet medlemmar i KviSk

I juni var vi 770 medlemmar i KviSk. Alla hade då dock inte

betalt sin medlemsavgift för 2015 – hög tid att göra det nu om det ännu inte är gjort.

KVISST:s styrelse:
Birgitta Thaning (ordförande)
Heleneborgsgatan 48
117 32 STOCKHOLM
birgitta@thaning.se
08-36 43 02
070-583 86 35

Görel Almqvist
Skattungsvägen 3
120 59 ÅRSTA
gorel.almqvist@gmail.com
08-500 230 80
0731-81 88 17

Eva Moëll Elmquist
Slagrutevägen 3
182 34 DANDERYD
eva.m.elmquist@gmail.com
08-75 52 435
073-967 13 33

Yvonne Åhlberg
Trädgårdsgatan 14 A
172 38 SUNDBYBERG
yvonne.ahlberg@comhem.se
073-72 81 973

Birgitta Wiking Boman
Sparrisbacken 5
165 61 HÄSSELBY
birgittawiking@hotmail.com
08-61 26 710

Medlemsbladet är utskickat av KVISST – Kvinnor i Svenska kyrkan i Stockholms stift – c/o Birgitta Thaning, Heleneborgsgatan 48, 117 32 Stockholm.